

A Z E R B A Y C A N
TÜRK KÜLTÜR DERGİSİ
Azerbaycan Kültür Derneği

Yayın Organi

Yıl 27 — Sayı : 225

Sayısı 20,

Yıllığı 80 Lıradır

(Dış ülkelerde iki katıdır)

Ocak, Şubat, Mart

1978

İmtiyaz Sahibi :
Azerbaycan Kültür Derneği

Adına

FEYZİ AKUZUM

Genel Yayın Müdürü

AHMET KARACA

Sorumlu Müdür

Dr AHMET YAŞAT

İlan ve Reklam İşleri

MEHMET BURÇ

Kapak Kompozisyonu :

HÜSEYİN MUMCU

Dizgi ve Baskı :
Kardeşler Matbaası
ANKARA

İdare Yeri :
Anafartalar Vakıf İşhanı
No. 324
P.K. 165 — Ankara

Dergimize gönderilen yazılar
basılsın basılmasın
geri verilmez.

Bu Dergi, Basın Ahlâk Yasa-
sına uymayı taahüt etmiştir.

İlan tarifemiz :
Kapak içi ve kapak arkası :
1.500 TL.
Metin arası, santimi : 50 TL.

TEBRİZ TRAJEDİSİ

Tebriz Güney Azerbaycan'ın başkentidir. Tarihimizde olduğu kadar, sosyal, kültürel ve ekonomik hayatımızda da büyük bir yeri vardır. Geçtiğimiz Şubat ayında Belgrad'da demokrasiyle idare edilen ülkelerle komünist Avrupa ülkeleri arasında İnsan Hakları konusunda sert tartışmalar sürerken, bu tarihi Türk şehrinde büyük bir trajedinin sahnelendiğini görüyoruz. Bu trajedide Rus KGB, Amerikan CIA ve İran SAVAK baş rolü paylaşarak yüzlerce Azerî Türk'ünün ölümüne, yaralanmasına, binlerce Türk'ün de tutuklanmasına yolaçtılar.

Tebriz'in Türk tarihinde olduğu kadar, işgalci İran tarihinde de belirli bir yeri vardır. Tarih göstermiştir ki Tebriz'de başlayan bir hareket, komünist ve kapitalist devletlerce bir müdahale olmadığı takdirde daima başarı ile sonuçlanmıştır.

Tam yüzelli yıl önce imzalanan Türkmençay antlaşması ile Türk diyarı Azerbaycan Aras nehri sınır olmak üzere emperyalist Çarlık Rusyası ile İran arasında paylaşıldı. Azerbaycan Türklerinin yüzelli yıldan beridir Çarlık - Komünist Rus ve - Fars işgalcilerine karşı giriştikleri yüzlerce irili-ufaklı kurtuluş hareketi, her defasında kapitalistlerin de yardımıyla kanlı bir şekilde söndürüldü. Asrımızın ilk yarısından başlayarak bugüne kadar Azeri Türklerinin Tebriz'de başlattıkları Hürriyet ve İstiklâl ateşi, dışarıdan müdahale edilmedikçe daima hedefine ulaşmakta gecikmedi.

Büyük Azeri Türk'ü Settan Han'ın 1908 de Tebriz'de başlattığı Hürriyet hareketi, İran'da meşrutiyetin ilânına yolaçtı. Güney Azerbaycan'ın Hürriyet ve İstiklâline giden bu hareket, maalesef çiçek açmadan Çarlık

A Z E R B A Y C A N
TÜRK KÜLTÜR DERGİSİ
Azerbaycan Kültür Derneği

Yayın Organı

Yıl 27 — Sayı : 226

Sayı 20,

Yılığ 80 Liradır

(Dış ülkelerde iki katıdır)

Nisan, Mayıs, Haziran

1 9 7 8

İmtiyaz Sahibi :

Azerbaycan Kültür Derneği

Adına

FEYZİ AKÜZÜM

Genel Yayın Müdürü

AHMET KARACA

Sorumlu Müdür

Dr. AHMET YAŞAT

İlan ve Reklam İşleri

MEHMET BURÇ

Kapak Kompozisyonu :

HÜSEYİN MUMCU

Dizgi ve Baskı :

Kardeşler Matbaası

ANKARA

İdare Yeri :

Anafartalar Vakıf İşhanı

No. 324

P.K. 165 — Ankara

Dergimize gönderilen yazılar

basılsın basılmasın

geri verilmez

Bu Dergi, Basın Ahlak Yasası-
na uymayı taahhüt etmiştir.

İlan tarifemiz .

Kapak içi ve kapak arkası :

1.500 TL.

Metin arası, santimi : 50 TL.

28 MAYISIN 60. YILDÖNÜMÜ

Mayıs Ayı, Türk tarihinde şereflerle dolu bulunan bir zaman birimidir. İlk Türk Cumhuriyeti Azerbaycan da, bundan 60 yıl önce, yıllarca sürdürülen büyük bir mücadelenin sonunda 28 Mayıs 1918 günü İstiklâl ve Hürriyetine kavuştu. Bu suretle Millî günleri milletçe anmak, bir inancın, bir millî ideolojinin görkemli yerinin bulunduğu işaretidir.

28 Mayıs İstiklâl ve Hürriyet bayramının harcında binlerce Azeri Türk'ünün kanı vardır. Yüz senelik kara Çarlık idaresinin yıkılması, Vatan Azerbaycan'dan kovulması, vatan topraklarının aziz mücahitlerimizin kanları ile sulanması bahasına sağlandı.

Azerbaycan Türkleri, İstiklâl ve Hürriyete giden yolun Millî kültürden geçtiğini açık seçik benimsiyerek, istilâyı müteakip bütün güçleri ile millî kültürümüzü işlemeyi bir milli görev bildiler. Asrımızın başında Çarlığın Japonya ile yaptığı savaşta mağlup olması üzerine, kültürel alanda alınan mesafe, bu defa siyasal alana yöneltildi. Diğer Esir Türk İlleri temsilcileri ile siyasi görüşmelere başlandı. Çarlık Rusyasında Türk insanının azımsanmıyacak büyük bir güce sahip olduğu kısa zamanda görüldü. Bu gücün özegini Türk Milliyetçiliği hareketi ve onun siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel dinamizmi teşkil etti.

Milliyetçi akımlar, Çarlık rejimine karşı bir çığ gibi gelişmekte gecikmedi. Esir Türk İllerinin mücadelesine Rus olmayan diğer Milletlerin esaretten kurtulma mücadelesi eklenince zalim Çarlık rejiminin bu millî depremden kurtulması imkânsızlaştı. Ruslarında bu istibdat rejiminden kurtulma çabaları, bolşevik ve menşevik partilerinin yıkıcı faaliyetleri ile büsbütün alevlendi.

A Z E R B A Y C A N
TÜRK KÜLTÜR DERGİSİ
Azerbaycan Kültür Derneği
Yayın Organı

Yıl 27 — Sayı : 227

Sayısı 20,

Yıllığı 80 L'radır

(Dış ülkelerde iki katıdır)

Temmuz, Ağustos, Eylül

1 9 7 8

İmtiyaz Sahibi :
Azerbaycan Kültür Derneği
Adına

FEYZİ AKÜZÜM

Genel Yayın Müdürü

AHMET KARACA

Sorumlu Müdür

Dr. AHMET YAŞAT

İlân ve Reklâm İşleri

MEHMET BURÇ

Kapak Kompozisyonu :

HÜSEYİN MUMCU

Dizgi ve Baskı .
Kardeşler Matbaası
ANKARA

İdare Yeri :
Anafartalar Vakıf İşhanı
No. 324
P.K. 165 — Ankara

Dergimize gönderilen yazılar
basılsın basılmasın
geri verilmez.

Bu dergi, Basın Ahlâk Yasa-
sına uymayı taahhüt etmiştir.

İlân tarifemiz :
Kapak içi ve kapak arkası :
1.500 TL.
Metin arası santimi : 50 TL.

KOMÜNİZM DİNİN DÜŞMANIDIR

Cemiyetimizin temel yapısı olan din, aile ve her türlü manevî değerler, daima komünizmin saldırısına hedef olmuştur. Komünistler, insan yığınlarını kendi ideolojilerinin kölesi yapmak maksadıyla olacak, bu temel yapıları saldırmaktan geri kalmamışlardır ve kalmamaktadırlar. Komünistlerce «din afyondur», «aile ve her türlü manevi değerler kapitalist yutturmacasıdır», «onun için insanlar bu değerleri soyunmadıkça ileri bir cemiyet hayatına erişemeyeceklerdir» gibi sakim yolu kendilerine rehber edinmişlerdir.

Bizi bu yazıyı yazmaya zorlayan husus, Sovyetler Birliğini ziyaret eden bir Din ve Siyaset adamımızın «Müslüman kardeşlerimizin insanca yaşadıklarını gördük, memnun olduk», «Yetkililerle yaptığımız samimi görüşmelerden Sovyetler Birliğinin bu konuda dini idareye ve müslümanlara her türlü kolaylığı gösterdiği kanaatını edindik», «Sovyetler Birliğinin ülkedeki bütün dinlerin mensuplarına karşı eşit tutumundan, din ve vicdan özgürlüğüne verdikleri önemden çok memnun kaldım.» gibi ifadeleri olmuştur.

Bir defa ilâhiyat okumuş, Diyanet İşleri gibi mühim bir yeri işgal etmiş bulunan bir kimsenin, bilhâssa cemiyetimizde günün en büyük çatışmasının Din ve manevî değerlerle komünizm arasında cereyan ettiğini bilmesine imkân yoktur. Yalanın politika malzemesi yapılması suretiyle gerçekleri örtmek, Türk Milletinden saklamak ve bundan bir fayda ummak en hafif ifadesiyle yakışsızlıktır. Sovyet Rus işgali altındaki ülkelerde soydaşlarımızın insanca yaşamalarını istemek, her Türk'ün hakkı olduğu gibi, görmekte sevindiricidir. Acaba gerçek, sayın Din ve Siyaset

A Z E R B A Y C A N
TÜRK KÜLTÜR DERGİSİ
Azerbaycan Kültür Derneği

Yayın Organı

Yıl 27—Sayı : 228

Sayısı 20,

Yıllığı 80 Liradır

(Dış ülkelerde iki katıdır)

Ekim, Kasım, Aralık

1 9 7 8

İmtiyaz Sahibi :

Azerbaycan Kültür Derneği

Adına

FEYZİ AKÜZÜM

Genel Yayın Müdürü

AHMET KARACA

Sorumlu Müdür

Dr. AHMET YAŞAT

İlân ve Reklâm İşleri

MEHMET BURÇ

Kapak Kompozisyonu :

HÜSEYİN MUMCU

Dizgi ve Baskı.

Kardeşler Matbaası

ANKARA

İdare Yeri :

Anafartalar Vakıf İşhanı

No. 324

P.K. 165 — Ankara

Dergimize gönderilen yazılar
basılsın basılmasın
geri verilmez.

Bu dergi, Basın Ahlâk Yasa-
sına uymayı taahhüt etmiştir.

İlân tarifemiz :

Kapak içi ve kapak arkası :

1.500 TL.

Metin arası santimi : 50 TL.

KIZIL ÇARLARIN TELAŞI ARTTI

İran'daki hareket, Şah idaresinin bütün baskılarına rağmen, en geniş ve yüksek bir doruğa erişmiştir. Faşist Şah rejimi sallanmaktadır. Her dikta rejimi gibi Şah rejimi de emsalleri gibi tarih sahnesinden silinmekten kurtulamıyacaktır. Asrımızın hürriyet ve Milliyet asrı olduğunu, milletlerin kendi mukadderatlarını kendilerinin çizme asrı olduğunu hiçbir kuvvet engelliyemez. İran'daki hareket tamamiyle bu yönde gelişmektedir.

İran'daki hareketi yürütenler, tek kuvvet değildir. En sağdan en sola kadar her fikir, bu hareketin içinde yerini almıştır. Hareket muvaffak olursa hangi neticeye varılacağı hür dünyanın olduğu kadar, komünist âleminin de tartışma konusu olmakta devam etmektedir.

Şah İdaresi yıkıldıktan sonra İran'daki durum ne olacaktır sorusu, Orta-Doğu ülkelere kadar, Komünist Rusya ve Hür Batı Dünyasını meşgul eden en büyük olaydır. İran'da bugünkü karma fikir mücadelesi yanında, ondan da çok daha büyük etken, etnik grupların takınacakları tavidir. Bugün 35 milyona varan İran'da en büyük etnik grubu Türkler teşkil etmektedir. 12 milyondan fazla Azerî Türkleri, doğuda Türkmen, Özbek Türkleri, güneyde de Kaşgay Türkleri İran'ın mukadderatı üzerinde en büyük söz sahibidirler. Türkleri sırasıyla Farslar, Kürtler, Ermeniler, Araplar ve diğer azınlıklar takip etmektedir. En büyük kavga, azınlık Fars faşizmini kendisine ideâl eden Şahın, bugün Farsların da güvenini kaybetmesi yüzünden su üstüne çıkmıştır.

Geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi, Tebriz'de Türklerin başlattıkları her hareket İran'da her zaman başarıya ulaşmıştır. Farsların hakimiyeti elde etmeleri, Azeri Türklerinin ezilmesi, her zaman dış kuvvetlerin yardımı